

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VII.—N. R. 46.

WINNIPEG, MAN., 16 NOVEMBER 1899.

LÖP. N. R. 297.

I dagens frågor.

"I skolan få lära krig och rykte om krig."
Med dessa frälsarens ord har jag velat börja mitt bref denna gång. De utgöra just innehållet af det samma, ty det är om krig, jag ämnar skriva. Och något mera intresserande ämne finnes ju icke för närvarande.

Krig — hu så hemskt det låter allra helst när det gäller kristna nationer — och ändå är krig något intressant. Det ser man af den entusiasm, hvarmed vårt Canadiska folk grepp till vapen, när frågan blef att sända en trupp öfver till Afrika att hjälpa moderlandet England att bekämpa Boerna. Hvilket lif och rörelse blef det icke, och huru villigt kände sig icke hvar och en att med pänningbidrag understödja ett sådant företag! En patriotisk fund har bildats för samlandet af extra medel för de soldaters räknning, som gå ut i kriget. Huruvida det är patriotiskt att gå 6000 mil för att slå en kristen nation, som icke gjort någon af dem något förrän, det lämnar jag därhän. Men annat har saken tätt sig, om England eller något af dess lydland blifvit anfällt af Boerna. Då hade det varit ädelt ingripa till de beträffades frihet. Våra canadiska krigare ha dock ett annat stort mål i sikte, och det är att göra början till Canadas historia. Hittills har icke Canada haft någon historia — heter de — men nu skall det börja. En väcker början, eller hur? De skola lära sig till på stackare att slå folk ihjäl. Om Boerna inom några år skulle börja sin historia genom att sända en trupp öfver att hjälpa moder England tukta canadenserna, så vore det ju bara tack för länet. Och hvem vet hvad hända kan?

Särskild märklig är de ledande personernas förhållande i krigsfrågan. Vår premierminister Laurier, de liberates förman, är alls icke för saken. Han håller igen på både pänningar och folk. Kanske tycker han, att våra söner äro för goda att nedslagas i Afrika, samt att pänningarna kunna användas till förläro företaget så. Huru som helst han synes riktigt konservativ i frågan. Däremot är det konservativa partiets ledare, Charles Tupper ytterst liberal. Han har ställt om, att den utgående truppen på 1000 man blef försäkrad för en million dollars eller \$1000 per man, det vill säga ifall han dör eller mistar båda ögonen eller båda armarne eller båda benen. Skulle han icke dö, utan förlora endast ett öga eller en hand eller en fot, får han \$500. Och det är ju vackert så. Bättre något än intet. Jag skulle icke ha något emot, om Tupper utsträckt sin försäkringsliberalitet till alla röstberättigade i hela Canada. Det vore ett vackert stilt att göra sig ett stort namn i historien. Och det vore ju ingen svårighet alls. Folket betalar ju skatorna. Se här: Antag det finnes en million röstberättigade i landet med en års utgift på \$1000 millioner dollars. Vidare om en procent dörfärdigheten, och detta är det vanliga, så komme att utbetalas 10 millioner dollars om året, en småsak för ett land likt vårt. Och finnes inga pänningar i kassan, så blifve saken afsluten med en skatt af endast två dollars per "head". Och detta vare ju som tycken sade: Både snesicht och billisheit. Så äro ju våra lif lika dyrbara, som de andras, tycker jag. Och doge man icke, så blifve ju ingen utbetalning. Men nu till kriget igen.

Skandinaverna ha aldrig varit rädda för krig, och i krig ha de velat se blod. Ju rödare det lyst, desto modigare ha de blifvit — likt axen. Om ingen annan retat upp dem, så ha de retat upp sig själva, och ha de icke haft något annat till bygge, så ha de huggit i stock och sten. Och samma mod ha de nog kvar ännu, när det gäller sanning och rätt. Det är därför jag nu är ute på värfning af krigare, riktiga kämpar, som för ära och dygd vilja slå ett slag, som skall förvåna hela världen och sätta vårt Canada i spetsen för alla civiliserade nationer på jorden. Saken är nämligen den, att nykterhetsvännerna ämnat "visa sina ständer" vid dominion valet nästa år. Vi ämnar taga igen, hvad vi förlorade vid sista folkomröstningen, och tillsätta en nykterhetsvänlig styrelse samt i ett enda slag krossa den förfärliga rusdrycks-handteringen i landet. Detta är en bragd, mera värd än ett krig med Boerna. Det är vårt lands, ja vår egen störste och värste fiende som skall bort. Och bort skal han. Men här till fordras enighet af 100,000 "voters", och saken är vinnnen. Landsmän: Blifven en af dessa 100,000, och i hafven varit med om att införa ett skönt aktstycke i Canadas historia! Som mitt bref blifvit tillräckligt långt, vill jag sluta nu och i sinom tid återkomma till denna sak.
Eder förbundne
C. O. H.

CANADA.

— Dominionparlamentet säges komma att sammanträda tidigt i januari.

— Hjördar af Canadas vilda djur komma att inköpas för nationalparken i Banffs räkning.

— Mr W. P. Shaw i Brandon afled på söndagen af de skador han ådragit sig genom olycksbändelsen i elektricitetsverket.

— Olycksbändelse under fogelskytte. Georg Moodie vid Elm Creek, Man., blef den 10 de under vårdslöst handterande med sin bössa skjuten dödligt.

— David Daniel Bloom, som afstjänade två månaders fängelse i Brandon rymde förra veckan. Han sågade sönder planket, tog fångvaktarens bicykel och trampade iväg.

— Lokomotivfiraren Davis fanns torsdagsnatten liggande död i Medicine Hats bangård. Han antages hafva blifvit öfverkörd af det inkommande expressståget.

— Den canadiska bataljonen väntas om några veckor anlända till Cape Town. Heppas blott att de raska "gessarna" hinna fram i tid för att rädda den engelska armeen.

— President Krugers nevö firar sitt bröllop i Canada. Mr Geo. A. Kruger från Chicago, nevö till den omtalade Transvaalpresidenten gifte sig i torsdag med Miss Bertha Buck i Sandwich, Ont.

— Canadian Pacific järnvägen har tillkommit, att den ämnas lägga dubbla spår på sin stora stambana mellan Montreal och Vancouver, påstär en St. Paul tidning. C. P. R. blir då den första bana i sitt slag, och de andra pacificbanorna måste följa exemplet. Den tiden synes närma sig allt mer, då det blir en nödvändighet att köpa de upp och nedgående tågen på hvar sitt spår hela vägen.

— Ett rikt fynd har gjorts i Winnipeg grufvan, B. C.

— Äfven de canadiska bankerna höja pänningarantän.

— Valet af Mr Brower, konvention, i East Elgin, har blifvit upphäft.

— Ett rälsläggarelag på 75 man är nu i färd med att skenlägga Was kada bibanan.

— Mr Latchford, Ontarios nye minister för allmänna arbeten, blef återvald med en majoritet af 300 röster i South Renfrew.

— En större sågverksägare-ring har bildats i Columbiadistriktet, B. C., med ett kapital af en million dollars.

— 16 canadiska liförsäkringsbolag hafva öfverenskommit om en gemensam höjning af premierna.

— Sir Wm. van Horne besökte Winnipeg i början af veckan samt aflade ett besök till Selkirk för att inspektera sin stora farm där.

— Det i förra numret omtalade revolveruppröret mellan Harris och Gouin i Calgary var ett utbrott af svartsjuka. Den svåraste är på bättlingsvägen och revolvermännen är på fri fot mot borgen.

— Statsinkomsterna för de fyra första månaderna af innevarande årskalar uppgå till öfver \$16,000,000, hvilka med \$1,202,000 öfverstiga inkomsterna för samma period i fjol.

— I Portage la Prairie agiteras ifjort för att staden skall öfvertaga elektriska belysningsverket, när det nuvarande bolagets kontrakt utgår. Rätt så!

— Liberalism skördar segern äfven på Newfoundland. I tvenne nyligen företagna omval hafva regeringskandidaterna blifvit slagne af sina liberala motståndare.

— Hufvudsaken i tillverkan af T & B myrte Cut tobaken är att utveckla och bibehålla tobakens naturliga arom. Dertil erfordras stor skicklighet och kunskap i kemien intressanta lagar. Resultat blir och så betydligt bättre än alla former och tillsatser af andra extrakter.

— En stor eldsvåda utbröt i Montreal i söndags morse i Vinu Freres stora karamellfabrik, som totalt nedbrann jämte Totters Br. stora varuhus. Förlusten anslås till \$600,000. Karamellfabriken sysselsatte 225 nu arbetslösa personer.

— Sir Charles Tupper, ledaren af det konservativa partiet, är för närvarande ute på en "stumping" tur i provinsen Åttfoljd af Mr Hugh John. Någon ny text har han icke att bjuda på utan är den den gamla vanliga, nämligen att allt godt kommer från hans parti.

— Mr Winkelmann, en af de finska delegaternas, som varit ute på en spejaretur genom västra Canada, medförde fördelaktigaste omdömen om Nordvästern. Om tjugu år trodde han att millioner skördemän skulle vara bosatta på våra vidsträckt prärier. Ett stort hinder vore emellertid de höga frakttaxorna och den långa vägen till England. Men detta kunde afhjälpas genom en järnväg till Hudsons Bay, hvilken vik skulle kunna hållas öppen under större delen af vintern med tillhjälp af isbrytare. Han skulle på allt sätt uppmuntra den finska invandringströmmen till Canada.

— Skandinaviska Nationalföreningen i Montreal höll torsdagen d 9 sistlidne november sitt halfårsmöte i föreningens lokal no 5 Place d'Armes sq. Anslutningen var ganska stor och alla rapporter blefvo godkända. Till styrelseledamöter för kommande halfår utsågos följande medlemmar: hederspresident, generalkonsul E. Öhlen (omv.); president Nils Ohman; 1:a vice pres. J. A. Johnson; 2:a dito Th. Olén; 3:e dito L. Beck; prot. sek. Herm. Lönnquist (omv.); korr. sek. Ivar Sherman; skattmä. Peder Dale (omv.); bibliotekarie A. Larson; marskalk O. Borg (omv.); revisorer O. Strand (omv.) och L. Nilson. Föreningens beskyddare är the Rt Hon. Sir Wilfrid Laurier samt hedersledamöter Hon. F. Marchand, mayor R. Pielontaine o. Mr. R. Wilson-Smith. Förberedelser för föreningens årskoncert hålla på att göras.

— Från Percival skrives: För det idoga folk, som här slagit ned sina bopälar, har den gångna sommare varit i allo lyckosam. Rikligt med hö och en god och riklig sädeskörd i förhållande till utsädet har inbörgrats, och goda arbetsförhållanden råda. Men glädje kan sägas, att de flesta veta att på ett rätt sätt använda sina förtjänster, hvilket och deras trefliga hem, stora kreaturshopar och utmärkta åkerbruksskolor u. m. bära vittne om. När därtill landsökare och andra framgångar komma hit, betagas de af förväning, när de se; hvad detta folk hunnit förvärva sig på så kort tid, ty de flesta hafva börjat med två omma händer och många dessutom med en stor barnskara att kläda och föda. Här tankar landsökaren, vill äfven jag slå ned mina bopälar och försöka min lycka, och jag hade så när sagt, att den som icke här lyckas, han lyckas nog icke på något annat sälle.

Den 1 juni anlände icke så få emigranter; bland dessa var Lars Svensson med familj samt Aug Abrahamson från Myntstorp, Eidsborgs län. De hafva här upptagit en hel sektion land och därpå byggt ett ståtligt gäste hus, som finnes här, samt inköpt nödiga dragare och redskap för driftande af ett rationellt jordbruk.

Den 28 okt. bortgifte Mr L. Svensson sin äldsta dotter Selma till Mr Aug. Abrahamson. Vigseln förrättades af kateket A. G. Olson. Icke så få af koloniens befolkning voro inbjudna till det ståtliga bröllopet i brudparets trefliga hem. Eftermiddagen följde under Guds ords beaktande, bön, musik och sång. Gud välsigne och följ dessa makar på deras färd genom lifvet!

Den 29 oktober var för härvarande utherska församling en stor högtidsdag ity att den hade glädjen att få intaga 11 nya medlemmar, däraf 10 kommunikanter, och om allt går väl få vi snart flera. Församlingen består nu af 98 medlemmar däraf 68 kommunikanter. Kyrkan är så pass färdig, att vi kunna använda den till gudstjänstokal sedan juni, men under vintern blir den för kall. Hopas att få den färdig till våren och invigd till sommaren. ANDERS.

Utländet.

— Italienska och franska riksdagen öppnades i tisdags.

— Somafrågan, som länge varit ett tvistämne mellan England, Tyskland och Föränta Staterna

har nu uppgjorts. Tyskland har, med undantag af Tutuella ön, erhållit hela ögruppen. Därjämte hafva England och Tyskland öfverenskommit om gränslinierna mellan deras område i Central Afrika. Man ser i uppgörandet af dessa frågor samt kejsar Wilhelm's förestående besök till drottning Victoria ett bevis på att de båda makterna stå i det bästa förhållande till hvarandra under dessa kritiska tider.

Underrättelser från Östasien meddela, att förhållandet mellan Ryssland och Japan alltmera tillspetsar sig, och ett nära förestående krig profeteras. Japan har gifvit extra orders för ett skyndsamt fullbordande af sina underbyggd varande krigsskepp, och synes för öfrigt bereda sig på en snar konflikt. I måndags meddelades att Japan helt enkelt nekat Ryssland ett stycke konstlad vid Massampa lämnat ä Korea. Såväl England som Kina säges vara förbundne med Japan.

Ryska kejsarparet aflade den 8 de besök hos kejsar Wilhelm i Potsdam.

Amiral Dewey firade den 9 de sitt bröllop med Mrs Hazen i Washington i all enkelhet.

August Becker, den tyske korfmakaren i Chicago, hängdes i fredags för mordet ä sin hustru.

Kriget med Transvaal.

Det i förra numret omtalade telegrammet om ett stort nederlag för boerna har visat sig vara hopslätt af negrer. Boerna sluta sig allt trängre och trängre kring Ladysmith och i torsdags pågick ett häftigt bombardement. Samma dag bombarderades äfven Kimberley och Mafeking, men det synes, som alla dessa platser redas sig val trots öfvermakten. Anfallstaktiken synes boerna ej vara vuxna. Vid Kimberley åstadkom bombardementet stor skada på grufvegodom och flera dynamitmagasin sprungit i luften. Boerna hafva tillfångatagit en hel del kreatur rundt staden, som nu är i stort bebof af hjälp. De mindre skarmytslingar som ägt rum utmärkas af stor manspillan bland engelska officerare.

De engelska transportskeppen anlända nu dagligen till Cape och vid denna tid torde general Buller ha en styrka på 28,000 man. Större delen af dessa hafva sändts till Durban för att undsätta Ladysmith.

Nyheter från krigsskådeplatsen äro tem dagar försenade. Man vet egentligen därför ej huru det står till vid Ladysmith f. n. men som inga rykten komma från andra håll, synes allting stå på sin senaste ståndpunkt. Statssekreterare Reitz säges hota med att låta afträta sex engelska officerare om engelsmännen sätta en boerspion, som de hålla fången vid Ladysmith.